

8 Kijkwijzer begrijpend luisteren

Blad 1 van 2

Kijkwijzer	Geobserveerd	
	ja	nee
1. Voor het lezen		
<i>De leerkracht:</i>		
• geeft aan wat de leerlingen gaan leren van de tekst		
• verkent in interactie met de leerlingen de tekst: tekstsoort, titel, illustraties, kopjes, enz.		
• haalt de nodige (schoolse) voorkennis op		
• gaat na wat de leerlingen al over het onderwerp weten (achtergrondkennis en ervaring)		
• biedt aanvullende informatie aan over het onderwerp		
• semantiseert 2-3 onbekende begrippen		
• past een coöperatieve werkvorm toe		
• maakt kinderen nieuwsgierig naar het verhaal		
• bespreekt de voorplaat van het boek en de titel		
• vertelt wat ze van kinderen verwacht/ stelt een luistervraag		
• legt een relatie met het thema		

2. Tijdens het lezen	ja	nee
	<i>De leerkracht:</i>	
• leest een deel van de tekst en laat hardop denkend horen wat zij doet om de tekst te begrijpen (inclusief woordleerstrategieën en hulpstrategieën)		
• verbindt hardop denkend de tekst met achtergrondkennis en woordenschat		
• betreft de leerlingen bij de tekst		
• vraagt naar eigen ervaringen, beleving, kennis van de kinderen		
• laat kinderen tijdens het verhaal voorspellen		
• werkt aan woordenschat/(snel) semantiseren, herhalen		
• vat het verhaal samen eventueel samen met kinderen		
• gebruikt materialen of poppen om het verhaal te demonstreren en voor te spelen		
• stelt vragen van verschillende niveaus: gesloten, open en voorspellend		
• legt nieuwe dingen uit (kennis van de wereld) en sluit hierbij aan bij wat de kinderen al weten		
• bespreekt het belangrijkste probleem in het verhaal en de oplossing		

3. Na het lezen	Ja	Nee
	<i>De leerkracht:</i>	
• praat en denkt met de leerlingen over de tekst		
• gaat na of leerlingen leren		
• geeft de leerlingen / duo's een betekenisvolle verwerkingsopdracht		
• geeft een opdracht die leerlingen uitnodigt om over de tekst te praten, tekenen of schrijven		
• nodigt enkele leerlingen uit te vertellen wat ze hebben gedaan		
• reflecteert met leerlingen op het proces, blikt terug en kijkt vooruit: wat hebben we nu geleerd, wat gaan we de volgende keer doen?		

8 Kijkwijzer begrijpend luisteren

Blad 2 van 2

Kijkwijzer	Geobserveerd	
	Ja	Nee
4. Interactie en gesprekken (jonge kind)		
<i>De leerkracht:</i>		
• verwoordt handelingen		
• parafraseert of herverwoordt wat kinderen zeggen		
• beschermt de beurt (bijvoorbeeld bij stille kinderen)		
• stelt open vragen		
• scheidt spreekruimte		
• doet prikkelende beweringen		
• speelt de beurt door		
• accepteert de kijk van het kind		
• gaat in op de inhoud		
• stimuleert interactie tussen kinderen		
5. Inrichting speelomgeving (jonge kind)		
<i>De leerkracht:</i>		
• Het thema is duidelijk zichtbaar		
• De omgeving is ingericht op taal: lettermuur, labels, woordspin o.i.d.		
• Er is een taalhoek/ leeshoek/boekenkast		
• Er is een verteltafel/thematafel		
6. Spel en spelbegeleiding (jonge kind)		
<i>De leerkracht:</i>		
• speelt mee in de hoeken om het spel en taal te verrijken		
• werkt tijdens het spel aan taaldoelen en woordenschat		
• zet verschillende vormen van spelbegeleiding in om aan taal te werken		
• prikkelt kinderen tot taalproductie		